

Oblast : **Majetkoprávní vztahy a náhrada škody**

Podoblast : **Restituce**

Dobrý den,

pane doktore, prosím o zodpovězení dotazu naší klientky.

Klientka zdédila v r.1992 po svých rodičích podíl v zemědělském družstvu za vložený živý inventář.

Paní je vysokého věku a ráda by si nechala vyplatit své podíly, ale na družstvu jí osobně řekli, že to je již dlouho a že je její nárok promlčen...že nic nedostane.

Klientka se ptá, zda se skutečně takové podíly promlčují, popř. po jaké době?

Děkuji za případnou odpověď, přeji pěkný den.

Eva Krčková, OP Třebíč

Odesláno : 21. listopadu 2011 11:49

Vážená paní Krčková,

odpověď na tuto otázku Vy ani já nemůžeme seriozně poskytnout, neboť nám chybí některé údaje.

Celá záležitost je upravena zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku v platném znění. Zasiílám Vám výňatek z tohoto zákona a to především znění § 13 a 20. V těchto ustanoveních je uvedena celá řada podmínek pro uplatnění nároku a jejich splnění musí provést Vaše klientka, neboť jen v rodinném archivu bude uložena korespondence o jejích aktivitách a aktivitách dalších osob, které v minulosti požadovaly vydání, či náhradu, jak a kdy byl inventář vnesen do družstva a další údaje. To vše jsou informace, které mohou znamenat ovlivnění lhůt. Naposledy byl tento zákon upraven zákonem č. 254/2011 Sb., který nabude účinnosti 1.7. 2012 a řešil by lhůtu pro případ, že by klientka byla odkázána na soud.

Vážená paní Krčková, lituji, že Vám a Vaší klientce nemohu podat určitější odpověď, ale za těchto nám dostupných informací ani jinak nelze. Ale nezávazně mám zato, že sdělení družstva se s největší pravděpodobností bude zakládat na pravdě a podle ustanovení § 13 odst. 4) budou již lhůty uplynulé. Přesto, pro dobrý pocit, doporučuji z ASPI projet všechny právní předpisy (viz níže uvedená netová adresa), které měnily tento zákon a podívat se, zda některý z nich neprodloužil lhůty v § 13, ale já osobně se domnívám, že nikoli.

Přeji Vám hezký den

S úctou

JUDr. Karel Jareš
právník Asociace OP

Odesláno : 22. listopadu 2011 0:20

§ 13

Lhůty k uplatnění nároku

(1) zrušen

(2) Byla-li nemovitost vydána podle § 9, mohly oprávněné osoby, které splňovaly všechny podmínky oprávněné osoby k 31. lednu 1993 nebo k 1. září 1993 a jejichž nároky uplatněné ve lhůtě podle odstavce 4 nebyly uspokojeny, tyto nároky uplatnit u soudu vůči osobám, kterým byla nemovitost vydána, do šesti měsíců ode dne skončení lhůty uvedené v odstavci 4. Oprávněná osoba podle odstavce 5 může u soudu uplatnit nárok vůči osobám, kterým byla nemovitost vydána podle § 9, do šesti měsíců od uplynutí lhůty uvedené v odstavci 5.

(3) Oprávněná osoba může vyzvat povinnou osobu k vydání nemovitostí a požádat o poskytnutí náhrad podle § 14 až 16 do šesti měsíců ode dne, kdy se dozvěděla, kdo je povinnou osobou, nejpozději do pěti let ode dne 24. června 1991. Oprávněná osoba podle odstavce 5 může uplatnit nároky podle tohoto odstavce do 31. prosince 1996. Neuplatněním ve lhůtě tato práva zanikají.

(4) Právo na vydání nemovitosti podle § 6 mohla oprávněná osoba, s výjimkou oprávněné osoby podle odstavce 5, uplatnit do 31. ledna 1993, a pokud jde o nároky vyplývající z čl. II, do 1. září 1993. Náhrady za živý a mrtvý inventář podle § 20 mohla oprávněná osoba, s výjimkou oprávněné osoby podle odstavce 5, uplatnit do 31. března 1993. V případě uvedeném v § 6 odst. 1 písm. a) počala osmnáctiměsíční lhůta běžet až ode dne právní moci rozhodnutí, kterým byl výrok zrušen, došlo-li k tomuto rozhodnutí po 1. červenci 1993. Neuplatněním práva ve lhůtě právo zaniklo. Lhůty pro předkládání písemných důkazů v řízení před pozemkovým úřadem se řídí obecnými předpisy o správním řízení.

(5) Právo na vydání nemovitosti podle § 6 může po 31. lednu 1996 uplatnit oprávněná osoba, která nebyla do 31. ledna 1993 nebo do 1. září 1993 oprávněnou osobou pouze proto, že nesplňovala podmínku trvalého pobytu, do šesti měsíců ode dne, kdy toto právo mohla uplatnit poprvé, jinak toto právo zaniká. Tato oprávněná osoba může uplatnit náhradu za mrtvý a živý inventář podle § 20 do 31. prosince 1998. V případě uvedeném v § 6 odst. 1 písm. a) počne osmnáctiměsíční lhůta běžet až ode dne právní moci rozhodnutí, kterým byl výrok zrušen, dojde-li k tomuto rozhodnutí po 31. prosinci 1998.

(6) Oprávněná osoba má právo na převod pozemku ve vlastnictví státu do 2 let ode dne právní moci rozhodnutí Pozemkového úřadu. V případě, že o právu na převod pozemku nerozhoduje Pozemkový úřad, oprávněná osoba má právo na převod pozemku ve vlastnictví státu do 2 let od doby, kdy mohla nárok na převod uplatnit u Pozemkového fondu poprvé.

(7) Po uplynutí doby uvedené v odstavci 6 právo na převod pozemku ve vlastnictví státu zaniká.

*) Pozn. ASPI:

Ustanovení § 13 odst. 6 a 7 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 253/2003 Sb., pokud se týkají oprávněných osob, kterým vzniklo právo na jiný pozemek podle § 11 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 183/1993 Sb., a jejich dědiců, se zrušují.

§ 20

Náhrada živého a mrtvého inventáře

(1) K zajištění provozu zemědělské nebo lesní výroby má původní vlastník živého a mrtvého inventáře, jakož i zásob právo na jejich náhradu, pokud je vnesl do zemědělského družstva nebo mu byly odňaty nebo jinak bezúplatně převedeny v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990. Zemřel-li původní vlastník nebo byl-li prohlášen za mrtvého, má právo požadovat náhradu k zajištění provozu zemědělské výroby další oprávněná osoba uvedená v § 4 odst. 2.

(2) Povinnost poskytnout náhradu podle odstavce 1 má právnická osoba, která tyto věci převzala, nebo její právní nástupce, a to ve lhůtě 60 dnů, nedohodnou-li se účastníci jinak. V případě, že tato právnická osoba uhradila státu hodnotu živého a mrtvého inventáře a zásob, má právo na proplacení částky, kterou jako náhradu zaplatila, vůči státu; tento nárok lze uplatnit u příslušného ústředního orgánu státní správy republiky ve lhůtě 60 dnů od poskytnutí náhrady. Nelze-li zjistit právnickou osobu, která věci převzala, nebo jejího právního nástupce nebo jestliže tato právnická osoba zanikla, poskytně náhradu dle odstavce 1 pozemkový fond způsobem uvedeným v § 18a odst. 2.

(3) Náhrada se poskytne ve věcech téhož nebo srovnatelného druhu, jakosti a v množství přiměřeném převzaté části nemovitosti k zajištění provozu zemědělské nebo lesní výroby; mění-li to možné, poskytne se náhrada ve službách pro zabezpečení zemědělské výroby, případně podílem na jmění právnické osoby uvedené v odstavci 2, a to až do výše hodnoty odňatých věcí v cenách ke dni účinnosti tohoto zákona, případně náhrada v jiné formě. Od stanovené náhrady se odečte náhrada za živý a mrtvý inventář a za zásoby, vyplacená před účinností tohoto zákona. Nedojde-li k dohodě, rozhodne na návrh soud.

(4) V případě, že nemovitosti nejsou v užívání právnické osoby podle odstavce 2, která má poskytnout náhradu podle odstavce 1, může oprávněná osoba žádat od této právnické osoby náhradu odňatého živého a mrtvého inventáře k zajištění zemědělské výroby bez omezení uvedených v odstavci 3.

(5) Právo na náhradu zaniká, nebude-li uplatněno ve lhůtách uvedených v § 13. Závisí-li právo na náhradu na rozhodnutí pozemkového úřadu nebo soudu, končí tato lhůta uplynutím šesti měsíců ode dne právní moci rozhodnutí.

(6) Vláda České republiky a vláda Slovenské republiky stanoví způsob výpočtu výše náhrad za věci uvedené v odstavci 1 pro případ, kdy nelze prokázat odnětí nebo vnesení těchto věcí nebo nelze určit jejich současnou hodnotu.

(7) Rozhodnutí ministerstva zemědělství České republiky o určení povinné osoby podle zákona č. 243/1992 Sb., ve znění zákona č. 441/1992 Sb., je uplatněním nároku podle tohoto zákona, na které se nevztahuje lhůta dle odstavce 5.

254

ZÁKON

ze dne 22. července 2011,

kterým se mění zákon č. 229/1991 Sb.,

**o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku,
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 42/1992 Sb., zákona č. 93/1992 Sb., zákona č. 39/1993 Sb., zákona č. 183/1993 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 131/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 166/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 29/1996 Sb., zákona č. 30/1996 Sb., zákona č. 139/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 253/2003 Sb., zákona č. 354/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 272/2005 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 531/2005 Sb., zákona č. 131/2006

Sb. a zákona č. 178/2006 Sb., se mění takto:

1. Za § 4a se vkládá nový § 4b, který zní:

§ 4b

(1) Domnělá oprávněná osoba, kterou pozemkový úřad přede dnem 1. července 2012 odkázal podle § 4a odst. 5 s jejím nárokem na soud, může tento nárok uplatnit u soudu nejpozději ve lhůtě do 31. prosince 2012; neučiní-li tak v této lhůtě, právo obrátit se na soud zaniká.

(2) Domnělá oprávněná osoba, kterou pozemkový úřad po dni 1. července 2012 odkáže podle § 4a odst. 5 s jejím nárokem na soud, může tento nárok uplatnit u soudu ve lhůtě do šesti měsíců ode dne, kdy se dozvěděla, že je se svým nárokem odkázána na soud; neučiní-li tak v této lhůtě, právo obrátit se na soud zaniká.

2. V § 22 odst. 2 se ve větě druhé část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.
3. V § 22 odst. 9 se za slovo 'pozemky' vkládají slova 've vlastnictví státu'.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2012.

http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_zakon-1991-229-pozemkove-upravy.htm